

سرمقاله

اهمیت محاسبات فنی در بیمه عمر

معاملات بیمه‌ای به صورت امروزی آن، بیش از شش قرن در اروپا سابقه دارد. در این معاملات قواعد و ضوابطی وجود دارد که تدریجاً، به موازات توسعه بیمه در جهان تدوین و تکمیل شده‌اند. بعضی از این قواعد جنبه حقوقی دارند و روابط بین بیمه‌گر و بیمه‌گزار را تنظیم می‌کنند و از آنها در مدارس و دانشکده‌های حقوق بحث و گفتگو می‌شود. معاملات بیمه‌ای بین مردم، از دید اقتصاد کلان کشورها اهمیت دارد. یک اثر انواع مختلف پوشش‌های بیمه‌ای، تضمین بقا و تداوم فعالیت واحدهای اقتصادی اعم از کوچک و بزرگ است. بیمه یکی از انواع پس‌انداز و وسیله‌ای برای توسعه سرمایه‌گذاری‌ها و توسعه اعتبارات داخلی و بین‌المللی است. بنابراین در علم اقتصاد هم از بیمه گفتگو می‌شود.

در حرفه بیمه‌گری، برای تنظیم تعرفه و نرخ‌های حق بیمه قواعدی وجود دارد. بیمه‌گران با دریافت حق بیمه از مشتریان بی‌شمار خود، تعهدات سنگینی را به عهده می‌گیرند. این تعهدات بایستی محاسبه شده و در حساب‌های شرکت بیمه و در ترازنامه آخر سال آنها منعکس شوند و به تناسب آنها ذخایر لازم (انواع ذخایر فنی) نگهداری گردد. این محاسبات نیز اصول و قواعدی دارد که در علم آکتوئریا از آن بحث می‌شود. آکتوئریا را می‌توان شعبه‌ای از ریاضیات دانست که در واقع ترکیبی از آمار و احتمالات و ریاضیات بازرگانی می‌باشد و آکتوئر کسی است که با دانش نظری که از این علوم تحصیل کرده و با تجربیاتی که به دست آورده است، می‌تواند در اداره امور مالی بیمه‌گر به او کمک کند.

بخش عمده صلاحیت و فعالیت آکتوئر‌ها در محاسبات

بانک‌ها و نیز مراکز آمار به خدمات آکتوئرها نیازمند هستند. در ایران شرکت‌های بیمه در ابتدای فعالیت خود از محاسبات و جداول مورد استفاده شرکت‌های بیمه خارجی استفاده می‌کردند. بعدها به تدریج چند آکتوئر خارجی برای انجام محاسبات مورد نیاز به خدمت گرفته شدند. با توسعه نسبی بیمه عمر، تعداد قلیلی از جوانانی که ذوق ریاضی داشتند، به تحصیل در این رشته روی آوردند. امیدواریم که این آکتوئرها جوان در خدمت شرکت‌های بیمه قرار بگیرند.

در چند سال اخیر نشانه‌هایی از توجه قشر متوسط جامعه به بیمه عمر ملاحظه می‌شود. رشد دو سال اخیر این رشته بیمه که در فعالیت شرکت سهامی بیمه آسیا ملاحظه می‌شود، در تاریخ بیمه کشور

کاملاً

بی‌سابقه

است.

فرمول‌های

جدید،

متناسب با

نیازها و ذوق

بیمه‌شوندگان

ایرانی طراحی

شده‌اند که با

عرضه آنها

توسط

بازاریاب‌های

تعلیم یافته،

به سرعت مورد استقبال قرار می‌گیرند. در یک جمله می‌توان گفت که بیمه‌گران ایرانی راه توسعه این نوع بیمه را که متضمن یک خدمت بزرگ اجتماعی است، پیدا کرده‌اند و برای پاسخگویی به استقبال مردم ناچار به توسعه تشکیلات خود هستند و از لوازم توسعه تشکیلات استفاده از خدمات آکتوئرها (محاسبین فنی) می‌باشد.

مربوط به بیمه عمر است. تنظیم جداول مرگ و میر، تهیه تعرفه حق بیمه انواع مختلف بیمه‌های عمر، محاسبه ذخایر بیمه عمر (که اصطلاحاً ذخایر ریاضی نامیده می‌شوند) و همچنین محاسبه جداول بازخرید بیمه‌نامه‌ها و تخفیف سرمایه بیمه عمر (در صورت انصراف بیمه‌گزار از ادامه پرداخت حق بیمه) از وظایف اصلی آکتوئر در یک شرکت بیمه است. به همین لحاظ برخی تصور می‌کنند که حوزه صلاحیت آکتوئرها محدود به بیمه عمر است. اما بیمه‌گران برای بسیاری از محاسبات مربوط به سایر انواع بیمه نیز به آکتوئرها نیاز دارند. از جمله در تنظیم تعرفه انواع بیمه‌ها بر مبنای آمار و تجربیات حاصل از خسارت‌هایی که قبلاً واقع شده‌اند و همچنین محاسبه تخفیف‌هایی که به

مناسبت‌های

مختلف به

حق بیمه

تعلق

می‌گیرند،

مانند تخفیف

در فرانشیز

یا تخفیف

بابت

محدود کردن

سقف تعهد

بیمه‌گر (بیمه

فرست‌لاس)،

تعیین

ظرفیت

نگهداری خطر برای بیمه‌گر در قراردادهای بیمه اتکائی و همچنین محاسبه نرخ حق بیمه اتکائی در انواعی از این قراردادها.

به طوری که ملاحظه می‌شود، علم آکتوئرها در تمام رشته‌های بیمه کاربرد دارد ولی نیاز به آکتوئر در بیمه عمر بیشتر و اساسی‌تر است. ناگفته نماند که مؤسسات مالی از جمله

